

A tanuló neve:

Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le! Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!

1. Görög és római istenek **Egészítse ki a táblázatot a hiányzó szavakkal!**

Görög isten	Római isten	„Funkciója”
a)	Iuppiter /Jupiter	b)
Aphrodité	c)	A szépség és szerelem istennője
d)	Vulcanus	Kovács és tűzisten / mesterségek istene
e)	Iuno / Juno	Az istenek királynéja. A házasság, gyermekáldás védője
f)	Minerva	g)
Hermész	h)	Istének hírnöke / vándorok, kereskedők / tolvajok védnöke
Árész	Mars	i)

a	b
c	d
e	f
g	h
i	
.../9	

2. Történelmi „matematika”

Írja a vonalra a meghatározásoknak megfelelő számot!

- a) Ennyien voltak a sztratégoszok Periklész idején Athénban. _____
- b) _____ évenként rendeztek olimpiát az ókori Hellaszban.
- c) _____ spártai katonával védte Leonidász a Thermopülai-szorost.
- d) _____ tagú tanács (bulé) az ókori Athénban.
- e) Alexandrosz halála után _____ utódállam jött létre.
- f) Rómában a consulok száma. _____

a	b
c	d
e	f
.../6	

3. Írja a pontozott vonalra a szó magyar megfelelőjét!

- a) politeizmus
- b) reinkarnáció
- c) polisz
- d) amphiteatrum
- e) senatus
- f) plebejus
- g) pontifex maximus
- h) respublica

a	b
c	d
e	f
g	h
.../8	

4. Nevezze meg, s írja az eseményhez kapcsolható történelmi helyszín betűjelét a kontúrtérkép megfelelő helyére!

- a) Caesar hódította meg, és hozta létre ezt a provinciát (Kr.e.58-51)
- b) Az ókori görögök sportversenyeinek helyszíne
- c) A Minotaurusz lakhelye / Kréta központja
- d) A görög istenek lakhelye
- e) Az első római provincia
- f) Kr.e. 216-ban itt szenvedtek vereséget a rómaiak a punoktól
- g) Kr.e. 202-ben Hannibal és Scipio háborút eldöntő ütközete
- h) Ókori görög katonaállam



a	b
c	d
e	f
g	h
.../ 8	

5. Egészítse ki értelemszerűen táblázatot!

Esemény	Évszám	Történelmi helyszín	Személy(ek)
A görög sereg győzelmet arat a perzsák felett	a)	b)	Miltiadész / I. Dareiosz
c)	d)	Szalamisz	e)
A görög sereg győzelmet arat a perzsák felett	Kr. e. 479	f)	Pauszaniász
A Licinius – Sextius - féle földtörvény felújítása	g)	Róma	h)
i)	j)	Róma	Pompeius, Crassus, Caesar

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
.../10	

6. Karikázza be annak a <i>három</i> társadalmi rétegnek a sorszámát, amely a római társadalmat jellemzi!	a	b		
1. senior 2. patrícius 3. arisztokrata 4. zeugitész	c			
5. cliens 6. ksatrija 7. plebejus	.../3			
7. Válaszoljon röviden a kérdésekre a szöveg figyelmes elolvasása után!				
A légió volt a római hadsereg legnagyobb állandó katonai egysége. Létszáma 4000-6000 fő között mozgott. A nehézfegyelmség változó létszámú lovasság és hajítófegyverekkel felszerelt könnyűfegyelmség egészítette ki. A hadkötelezettség a 17. életévtől kezdődött, és a 46. életévig tartott, de egy-egy polgárt legfeljebb húsz hadjáratra lehetett besorozni. Ha a háborúk megkívánták, Róma újabb és újabb légiókat állított ki. A második pun háború idején éveken át több mint húsz légió állt fegyverben. Miatán Róma egyre hatalmasabb birodalom ura lett, bevezették az önkéntes katonai szolgálót. A vagyontalan polgárok is beléphettek a hadseregbe. A katonák az államtól teljes fegyverzetet és felszerelést, valamint rendszeres fizetést kaptak, részesültek a hadizsákmányból, és 16 évi szolgálat után földet igényelhettek valamelyik provinciában. Így az eredeti polgárhadsereg önkéntesekből álló zsoldos sereggé változott, és a légiókban vállalt katonai szolgálata hivatássá vált. (Regős Géza nyomán)	a	b		
	c	d		
	e	f		
	g	h		
	.../8			
Mi volt a római hadsereg legnagyobb katonai egysége?	a) _____			
Milyen fegyvernemekre osztható a római hadsereg?	b) _____			
	c) _____			
	d) _____			
Hány éves koráig katonáskodhatott egy római polgár?	e) _____			
Miért vált népszerű foglalkozássá a katonáskodás?				
f) _____				
g) _____				
h) _____				
8. Írja időrendi sorrendbe a vonalra a megadott államformákat (a Római Birodalomban)! Kezdje a legkorábbival!			a	
köztársaság császárság királyság	.../1			
a) _____				

9. Húzza alá annak az egy történelmi személynek a nevét, aki nem illik a sorba!

Indokolja meg választását! (Csak helyes aláhúzás és indoklás esetén jár a 2 pont.)

a) Szókratész, Hérodotosz, Platón, Arisztotelész

Indoklás: _____

b) Xerxész, Nagy Sándor, I. Dareiosz

Indoklás: _____

c) Hasdrubal, Hamilkar Barkasz, Cornelius Scipio, Hannibal

Indoklás: _____

d) Crassus, Marius, Vercingetorix, Lepidus

Indoklás: _____

a ₂	b ₂
c ₂	d ₂
.../8	

10. Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás előtti vonalra!

a) _____ Alexandrosz az isszoszi győzelem után a meghódított területeken cserépszavazást vezetett be.

b) _____ A görög színjátszás a Dionüszosz tiszteletére előadott szertartásokból alakult ki.

c) _____ Sulla proscriptiók listát írt azokról, akiket ki akart végeztetni.

d) _____ Caesar acta diurna néven adta ki rendeleteit.

e) _____ A római köznyelv tógás Galliának, Gallia Togatának nevezte a romanizálódott gall területeket.

a	b
c	d
e	
.../5	

11. Olvassa el figyelmesen a forrást!

„Marius [...] jó tulajdonsággal bőségesen rendelkezett: szorgalommal, becsületességgel, nagy hadi tudománnyal, lelke a háborúban nagyratörő, a békében szerény volt, szenvedély és kapzsiság nem volt rá hatással, csak a dicsőségre tört. ...Amikor a katonáskodásra alkalmas kort elérte, a hadi szolgálatban, nem pedig a görög ékesszólásban vagy városi piperkőcködésben gyakorolta magát. Így aztán jó tulajdonságaival romlatlan férfiúvá serdült. Amikor a katonai tribunusságra pályázott, az összes tribusok szavazatát elnyerte, bár a többség nem is ismerte őt személyesen, de tudott a tetteiről. Így sorra nyerte el a többi hivatal is. Cselekedeteit úgy intézte, hogy mindig magasabb hivatalra tartották érdemesnek, mint amit éppen betöltött. Egy ideig azonban nem mert a konzulságra pályázni.

Miután Marius elnyerte a konzulságot, katonákat toborzott, de nem az ősi szokás szerint a vagyonos osztályból, hanem mindenkit felvett, akinek kedve volt a katonáskodáshoz, sok vagyontalant is. Egyesek véleménye szerint a népszerűséget hajhászta ezzel. Ugyanis ez a társadalmi osztály tette őt híressé és nagyvá. A hatalomra törő embernek éppen a legszegényebbek jöttek kapóra, mert hiszen ezeknek nincsen gondjuk jószágukra, mivel semmivel sem rendelkeznek, és mindent becsületesnek tartanak, ami hasznot hoz nekik."

(Sallustius: A Jugurtha elleni háború)

Válaszoljon a kérdésekre ismeretei és a forrás alapján!

- a) Mi volt Marius legfontosabb tisztsége? _____
- b) Nevezze meg a legfontosabb reformját! _____
- c) Kikből állt a hadsereg? _____
- d - e) Marius példája alapján fogalmazza meg, mi minden tesz kiválónak egy férfiút a rómaiak szerint!
- _____

a	b
c	d
e	
.../5	

12. Nevezze meg (idegen szóval) a történelmi fogalmakat!

- a) Görög esküdtbíróház Athénban. Tagjait a 30 éven felüli athéni polgárok közül sorsolták ki.

- b) Idegen származású polgárjoggal és földdel nem rendelkező szabadok Athénban.

- c) Köznép (Hellasban), az iparosok, a kereskedők és a parasztság összefoglaló elnevezése.

Magyarázza meg a történelmi fogalmakat!

- d) néptribunus: _____

- e) dictator: _____

a	b
c	d
e	
.../5	

<p>13. Melyik történelmi személy mondhatta volna? Írja a mondat után a történelmi személy nevét!</p> <p>a) „Javaslom, újítsuk fel a Licinius - Sextius - féle törvényt!” _____</p> <p>b) „Sulla elől Afrikába menekültem.” _____</p> <p>c) „Átkelek Szicíliába és ott is fellázítom a rabszolgákat.” _____</p> <p>d) „Megtisztítottam a Földközi – tengert a kalóztól. Hatalmas területeket hódítottam meg keleten Róma számára.” _____</p> <p>e) „Egyiptomi uralkodónó vagyok. Fiam, Ptolemaiosz Ceasar (Cesarion).” _____</p>	a	b	
	c	d	
	e		
	.../5		
<p>14. Mi a jelentése a szállóigévé vált mondatoknak?</p> <p>a) „Hannibal ante portas” _____</p> <p>b) „Alea iacta est!” _____</p> <p>c) „Veni, vidi, vici.” _____</p>	a	b	
	c		
	.../3		
<p>15. Írja meghatározások mögé a hozzájuk kapcsolható személyek sorszámát!</p> <p>a) történetíró _____</p> <p>b) matematikus _____</p> <p>c) filozófus _____</p> <p>d) szobrász _____</p>	a	b	
	c	d	
	.../4		
			<p>1. Epikurosz</p> <p>2. Müron</p> <p>3. Hippokratész</p> <p>4. Plutarkhosz</p> <p>5. Thalész</p>

